תלמוד בבלי · אחרונים · קרן לדוד

קרן לדוד על עירובין

רבי דוד כהן־סקלי

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

קרן לדוד על עירובין

רבי דוד כהן־סקלי

מקור הטקסט: דיקטה · רישיון: CC BY-SA 4.0

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/קרן-לדוד-על-עירובין/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף יג: 4
דף ק: 5

דף יג:

תנו רבנן שתי שנים ומחצה נחלקו ב"ש וב"ה הללו אומרים נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא והללו אומרים נוח לו לאדם שנברא יותר משלא נברא. נמנו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא. עכשיו שנברא יפשפש במעשיו. ואמרי לה ימשמש במעשיו עכ"ל. כל הרואה יתמה כיצד יסכימו הם ז"ל ויאמרו שנוח לו לאדם שלא נברא הפך הבריאה וחס ושלום נראה שאין בהם מדעת קונם בורא עולם אשר ברא ועשה את האדם אשר יצר. הגם שהוא צופה ומביט שעתיד לחטא וכמו שאמרו חז"ל על פסוק אמרתי עולם חסד יבנה וכו' חסד אמר יברא שכולו מלא חסדים. אמת אמר אל יברא שכולו מלא שקרים וכו' והסכים הקב"ה בזה וברא את עולמו בשביל האדם שהוא עיקר הבריאה. וכיצד הם רז"ל שיש בהם מדעת קונם בכל מה שגזרו אומר. וכאן הרחיקו דעתם מדעת קונם ח"ו והתחכמו הם ז"ל על דעת קונם ח"ו:

וראיתי שגם שלמה בחכמתו בקהלת סי' ד' ג' אמר וטוב משניהם את אשר עדן לא היה אשר לא ראה וכו' ע"ש:

ואשר נראה לומ' בזה הוא בהקדים מה שאמרו רז"ל ע"פ כי זה כל האדם ברכות ו' ע"ב אמר ר' אלעזר אמר הקב"ה כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל זה וכו'. ר"ש בן עזאי ואמרי לה בן זומא אומר כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה וכו' ע"ש. נמצא דבסתם בני אדם אין בריאתם נוחה לפניו אלא בשביל זה הצדיק אשר את האלהים יראה. וכמ"ש התוס' כאן ד"ה נוח לו לאדם שלא נברא וז"ל על קושיא אחרת א"נ הכא איירי בסתם בני אדם. אבל צדיק אשריו ואשרי דורו ע"ש. וכן איתא בזוהר פרשת תולדות דף קמ"ב ע"א וז"ל ה' עז לעמו יתן בגין דאצטריך ליה לב"נ דיתעסק באורייתא לשמיה דקב"ה דכל מאן דאשתדל באורייתא ולא אשתדל בה לשמיה טב ליה דלא אתברי וכו'. והרי הוא כמבואר:

עוד יש לפרש ע"פ מה שאמרו בזוהר תולדות דף קל"ד ע"א ששאלו להקב"ה דכיון דהשם יוד שעתיד האדם לחטא למה בראו ואמר הקב"ה וכי למגנא אתקרינא ארך אפים. ועוד הא בראתי תשובה וכו' נמצא דמן הראוי הוא שלא יברא. אלא מפני שכבר קדמה תשובה לפיכך בראו לאדם שכבר התקין לו תשובה וקימ"ל שגדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד וא"כ ע"י תשובה זוכה האדם ועולה למדרגה שלא היה זוכה מתחלה קודם שנברא. ויוצא לנו מזה שע"י תשובה שעולה בה למדרגה עליונה. נוח לו ועדיף לו שנברא. יותר ויותר משלא נברא, והיינו כוונת התנא דקאמר נמנו וגמרו שנוח לו באמת לאדם שלא נברא יותר משנברא כיון שעתיד לחטא. אבל עכשיו שנברא רוצה

לומר עכשיו שראינו והסכים הקב"ה על בריאתו מוכח שנוח לו שנברא. יותר משלא נברא. וע"כ היינו טעמא משום שכבר ברא הקב"ה תשובה והיינו דסיים ועכשיו שנברא יפשפש במעשיו ויבדוק עבירות שבידו וישוב בתשובה שבזה מתעלה ביותר שאת ויתר עז עד שיגיע לכסא הכבוד. ואמרי ליה ימשמש במעשיו דהיינו יפשפש במעשיו וישוב. על דרך סור מרע. וימשמש במעשיו על דרך ועשה טוב הגם שעושה מעשה המצוה. מ"מ צריך למשמש בה. ויעשנה בתכלית השלימות. על דרך זה אלי ואנוהו. התנאה לפניו במצות. שלא יהיה בה שום חסרנן. כל שהיא תפארת לעושיה. חשון תרפ"ו:

דף ק:

ש"ס אמר ר' חייא מ"ד מלפנו מבהמות ארץ ומעוף השמים יחכמנו. מלפנו מבהמות זו פרדה שכורעת ומשתנית וכו' הא דנקט פרדה מכל בהמות נ"ל לומר משום דקשיא ליה בלישנא דקרא דנקט מבהמות ולא מבהמה כמו שנקט בעוף ומעוף השמים ולא כתיב ומעופות השמים אלא ודאי בא לומר מלפנו מדבר שבא משני בהמות סוס וחמור דהיינו פרדה שבאה משני מינים הללו והגם שהיא ממזרת ויש לה עזות. אפ"ה מצינו בה שכורעת ואחר כך משתנית. י"ז לאייר ש' התרצ"ב: